

İZMİR İL İNSAN HAKLARI İSTİŞARE TOPLANTISI SONUÇ BİLDİRİSİ

Kurumumuz, 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK) Kanunu'nun "İstişare komisyonu ve istişare toplantıları" başlıklı 22'nci maddesinde yer alan "Kurum, insan hakları sorunlarını tartışmak ve insan hakları konularında bilgi ve görüş alışverişinde bulunmak amacıyla, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, sendikalar, sosyal ve mesleki kuruluşlar, yükseköğretim kurumları, basın ve yayın kuruluşları, araştırmacılar ve ilgili diğer kişi, kurum ve kuruluşların katılımıyla merkezde ve illerde istişare toplantıları gerçekleştirir." hükmü kapsamında istişare toplantıları gerçekleştirmekle görevlendirilmiştir. Bu kapsamda 25.10.2022 tarihinde Kurumumuz İzmir İlinde Kanun'da bahsi geçen paydaşlarla istişare toplantısı gerçekleştirmiştir.

İnsan hakları sorunlarını tartışmak ve insan hakları konularında bilgi ve görüş alışverişinde bulunmak amacıyla düzenlenen toplantıda:

- Ceza infaz kurumları ve geri gönderme merkezlerinde sağlık alanında yaşanan sorunların giderilmesi, özellikle dış sorunu yaşayan hastaların dış hastanelerine sevk edilmelerinin sağlanması, kelepçe ile muayene yapılmaması, hastaların ring araçlarıyla hastaneye sevk edilmemesi, görüntülü görüşme uygulamasının herkese sağlanması gerektiği,
- Mültecilerin Hukuki Statülerine İlişkin Sözleşme'ye Türkiye tarafından konulan coğrafi çekincenin kaldırılması, Avrupa ülkeleri dışından gelenlere de mülteci statüsünün tanınması gerektiği,
- Geri gönderme merkezlerinin TİHEK ve il-ilçe insan hakları kurullarınca daha sık ve etkin denetlenmesi gerektiği,
- Geçici koruma, sığınmacı, şartlı mülteci gibi çeşitli statülerle ülkemizde bulunan yabancılarla ilgili uyum sorunları yaşandığı; bu nedenle uyum sorununun aşılması için daha etkili tedbirler geliştirilmesi gerektiği,
- TİHEK tarafından üniversitelerde ve ortaokullarda öğrencilerle, ilçelerde ise muhtarlarla istişare toplantıları yapılması gerektiği,
- İl ve ilçe insan hakları kurulları ile ilgili mevzuatın yetersiz kaldığı, kurullara ödenek gönderilmediği, bunun da kurulları işlevsiz kıldığı, kurulların sadece tavsiye kararları verebildiği, idari yaptırım uygulama yetkilerinin olmadığı, kurulların daha aktif ve etki çalışabilmeleri için gerekli mevzuat çalışmalarının yapılması ve kurullara ödenek sağlanması gerektiği,
- Tahliye edilen kişilerin sabıkalı olduğu gerekçesiyle iş bulmakta sıkıntı yaşadığı, bu durumla ilgili çalışma yapılması gerektiği,
- Aydınlatma hariç ceza infaz kurumlarındaki elektrik tüketimlerinin mahkûmlara fatura edildiği ve son dönemde yüksek meblağların ödenmek zorunda kalındığı, temel ihtiyaçlara yönelik elektrik tüketimlerinin de ceza infaz kurumu idaresince karşılanması gerektiği,
- Ceza infaz kurumlarında tutuklu ve hükümlülerin suç türüne göre koşullara ayrıldığı, bunlar arasında ayrımcı uygulamalar olduğu,
- TİHEK Başkanı ve kurul üyelerinin tümünün Cumhurbaşkanı tarafından seçildiği, Paris Prensiplerine uygun olarak çoğulcu şekilde seçime olanak sağlayacak mevzuat çalışmasının yapılması gerektiği,

- Menemen R Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda belli dildeki yayınların verilmediği, koşulların engellilere uygun olmadığı, bu hususta hak ihlallerini giderecek uygulamalar yapılması gerektiği,
- Ceza infaz kurumlarında bulunan personelin zor koşullarda çalıştığı, bu çerçevede personele yönelik iyileştirici çalışmalar yapılması gerektiği,
- AMATEM'de yatak kapasitesinin 25 olduğu ve mevcut ihtiyaca yetmediği, yatak sayısının artırılması; hem uyuşturucu madde bağımlılarına hem de yakınlarına destek verilmesi gerektiği,
- Sosyal medya ve TV'lerde insan hakları ihlalleri gerçekleştirildiği, özellikle çocuklara uygun olmayan içeriklerin bulunduğu, bunu önlemeye yönelik çalışma yapılması gerektiği,
- Anayasal bir hak olan sendika hakkının pek çok çalışan tarafından kullanılmadığı, Devlet tarafından sendikalaşma teşvikinin yapılması gerektiği,
- Covid-19 aşılarının yetkinliği ve yan etkileri ile ilgili araştırmaların yapılması gerektiği,
- Hastane görevlilerinin hastalara karşı zaman zaman incitici davranışlarda bulunduğu, sağlık çalışanlarının hasta ve hasta yakınlarına nezaket kuralları çerçevesinde davranması gerektiği, bununla beraber sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önlenmesi gerektiği,
- İnsan hakları, çocuk hakları gibi konularda eğitim çalışmalarında değerlendirilmek üzere eğitici ve farkındalık artırıcı materyaller konusunda taşra birimleri ve yerel yönetimlere destek sağlanması gerektiği,
- Evlilik kurumunun işlevselliğini arttırmak, kadına yönelik şiddeti azaltmak, bilinçli ebeveynler yetiştirmek için evlilik okulları/kursları oluşturulması gerektiği,
- CİMER, SABİM gibi hak arama mekanizmalarının özellikle kamu görevlilerine yönelik bir tehdit aracına dönüşmemesi, tüm başvuruların titizlikle incelenmesi gerektiği,
- İl ve ilçe insan hakları kurularının etkin çalışabilmesi için personel görevlendirmesi gerektiği hususları ifade edilmiştir.

Kurumumuz tarafından anılan toplantıda dile getirilen görüşler ve talepler bundan sonraki gerçekleştirilecek faaliyetlerde dikkate alınacak; ayrıca konuya ilişkin icrai kurumlara da gerekli bilgilendirmeler yapılacak ve belirli aralıklarla takipleri yapılacaktır.

25.10.2022